

اعتراض برخی چهره های مذهبی به بهترین فیلم جشنواره فیلم فجر

یک روز پس از آنکه سی و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر با اهدای 7 سیمرغ بلورین...

یک روز پس از آنکه سی و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر با اهدای 7 سیمرغ بلورین به فیلم "رستاخیز" ساخته احمدرضا درویش، بیشترین میزان جوایز خود را به این فیلم اختصاص داد، گزارشها حکایت از آن دارد که برخی مراجع و چهره های مذهبی، صداء، اعتراضشان، اعلیه ابد، فیلم بلند کده اند.

خبرگزاری مهر در این زمینه گزارش داد: آیت الله العظمی علوی گرگانی از مراجع تقلید درباره نشان دادن چهره مقدسان در فیلم «رستاخیز» بیانیه ای اعتراضی صادر و جایزه دادن به این فیلم را "نوعی بی احترامی و بی توجهی به نظر دینی مراجع تقلید" توصیف کرده که در "سایه سهل انگاری وزارت ارشاد محقق شده است."

متن بیانیه آیت الله العظمی علوی گرگانی به این شرح است:

بسمه تعالی

متأسفانه در آستانه سی و پنجمین بهار انقلاب که با اعتقاد و ایمان مردم و رهبری مراجع عظام مخصوصاً امام خمینی رحمه الله به بار نشست، بر خلاف نظر عموم مراجع مبنی بر عدم جواز نشان دادن تصویر ذوات مقدسه در فیلم ها، در فیلمی در جشنواره فجر این ذوات نشان داده شد. لذا این موضوع نوعی بی احترامی و بی توجهی به نظر دینی مراجع تقلید می باشد و باعث حرمت شکنی عظمت امام زادگان بزرگوار خواهد شد و لذا اینجانب این عمل را محکوم می کنم.

شکی نیست که اینگونه رفتارها در سایه سهل انگاری وزارت ارشاد محقق و باعث سوءاستفاده برخی فیلم سازان شده است و لذا توصیه می شود وزارت محترم ارشاد در نظارت های خود دقت بیشتری به خرج داده و شرایط و نکات شرعی را رعایت کنند. طبیعی است عدم توجه به نصایح علما موجب کم رنگ شدن اعتماد قشر متدین به دستگاه های فرهنگی شده و کم رنگ شدن عظمت امامزادگان موجب توبیخ و بلکه عقاب الهی در قیامت خواهد شد و همه مسئولین باید خود را برای جوابگویی در روز حساب آماده کنند.

امید است خداوند شفاعت ذوات مقدسه و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام را نصیب ما و شما کند.

سید محمدعلی علوی گرگانی

پیش از این نیز سید مجید بنی فاطمه یکی از مداحان مشهور کشور که نوحه «عمو عباس» او شناخته شده است، نیز نسبت به فیلم سینمایی «رستاخیز» ساخته احمدرضا درویش که فیلمی درباره عاشورا است واکنش نشان داده بود.

او در یادداشتی که خبرگزاری مهر آن را منتشر کرد، نوشته است: "... گاهی سکوت جایز نیست... به همین دلیل برخورد لازم دیدم در واکنش به ساخت و اکران فیلم «رستاخیز» در جشنواره 32 فجر نکاتی را یادآور شوم.

اگرچه پیش از این سابقه خوبی از آقای احمدرضا درویش در سینمای دفاع مقدس کشورمان در ذهن داریم و او را با فیلم های خوبش در این حوزه می شناسیم اما ماجرای کربلا و واقعه عاشورا جای تعارف و رودرواسی نیست. به همین دلیل بعد از اکران و تحسین تاسف انگیز فیلم «رستاخیز» در جشنواره فجر تصمیم گرفتم چند خطی بدون تعارف در مورد این فیلم پُر اشکال بنویسم.

پرداختن به مسائل دینی و اعتقادی از طریق هنر کار حساس و پیچیده ای است. این پیچیدگی و حساسیت وقتی دو چندان می شود که یک اثر هنری به سراغ واقعه انسان ساز و فراموش نشدنی عاشورا می رود. در مورد حساسیت این موضوع همین بس که همه علمای بزرگ ما تا به امروز هر روایتی را که می خواهند نقل کنند، آن را دقیق و بررسی شده بیان می کنند تا مبادا تحریفی در این مورد صورت بگیرد یا داستان به گونه دیگری روایت شود.

حال سوال این جاست که سازندگان فیلم «رستاخیز» با چه کسانی برای ساخت این فیلم مشورت کرده اند و از چه مشاوران و متخصصان دینی و تاریخی استفاده کرده اند که خروجی این اثر تا این اندازه با اصل تاریخ در تضاد است و در بسیاری از موارد به سمت تحریف واقعه عاشورا رفته است؟ آیا نباید برای هرکاری به سراغ متخصص آن رفت؟ آقای درویش و دوستانشان تا به حال ارباب مقاتل حضرت سیدالشهدا (ع) را خوانده اند؟ اگر خوانده اند این چه برداشتی است که در «رستاخیز» ارائه داده اند؟ اگر هم نخوانده اند که کار بسیار اشتباهی کرده اند که بدون مطالعه به سراغ ساخت چنین فیلمی آمده اند...

مثلاً آیا هیچ عقل سلیمی به این موضوع رای می دهد که در آن معرکه و میدان جنگ بساط عشق زمینی یک مرد به یک زن پهن شود که در این فیلم شاهد آن هستیم؟ کجای تاریخ نوشته شده که عشق پسر حضرت حر (ع) به یکی از زنان کاروان سیدالشهدا (ع) باعث پیوستن او به سپاه حق شده است؟ (این موضوع نوعی توهین نیز به حضرت حر (ع) می باشد. در جایی که وهب مسیحی که یکی- دو شب از ازدواجش گذشته، با دیدن امام حسین (ع) دین خود را تغییر می دهد و همراه با همسر و مادرش با حضرت عازم کربلا می شود...)

متأسفانه در این فیلم سینمایی آنطور نشان داده شده که بیشتر از آنکه پسر حر (ع) جذب عشق اباعبدالله (ع) شود به خاطر عشق زمینی خود به سمت سپاه آل الله (ع) کشیده شده که جای تامل و تاسف دارد!

به نظر می‌رسد آقای درویش که پیش از این سابقه درخشانی در حوزه سینما، مخصوصاً سینمای دفاع مقدس از خود به یادگار گذاشته بستر خوبی را برای به تصویر کشیدن تخیلات خود انتخاب نکرده است. کربلا و واقعه عاشورا جای نمایش ذهنیات خود نیست. همه چیز این واقعه به صورت دقیق در کتب مربوطه روایت شده است و این موضوع جایی برای اشتباه باقی نمی‌گذارد. کار ما به کجا رسیده که فیلمسازان ارزشی ما به این سمت و سو کشیده می‌شوند و چنین آثاری می‌سازند! اما این تمام ماجرا نیست و متأسفانه شاهد اتفاقات ناگوار دیگری نیز در این فیلم سینمایی هستیم. یک سوال ساده و البته مهم از آقای درویش داریم. برادر عزیز، آیا در مورد سریال «مختارنامه» و بحث‌های مرتبط با نشان دادن چهره حضرت ابوفاضل (ع) نظر آیت‌الله وحید خراسانی و علما، مراجع دیگر و مردم به گوش شما نرسیده است؟ شما نمی‌توانید بگویید که ما این بحث‌ها را نشنیده ایم! ما هم نمی‌توانیم در مقابل این مسائل سکوت کنیم آقای درویش! چرا طوری برخورد می‌کنید که گویی پنبه در گوش خود کرده‌اید؟ بی‌تفاوتی تا کجا؟ فکر نمی‌کنید بهتر است این جرات را به خودمان ندهیم که در مورد هر مساله‌ای کار خودمان را انجام دهیم؟ اینگونه موضوعات مسائلی است که یا نباید به سمت آن رفت یا اگر آن را دستمایه ساخت فیلم قرار دادید باید قواعد آن را به خوبی رعایت کنید. چطور جرات کردید تصویر حضرت عباس (ع)، حضرت علی اکبر (ع) و... را در فیلم خود نشان دهید؟ بالاتر از همه این‌ها چطور این حق را به خود دادید که صدای حضرت زینب (س) را شبیه سازی کنید؟ گستاخی تا کجا؟

سینما محملی است برای به تصویر کشیدن دغدغه‌های اجتماعی، فرهنگی و ارزشی که می‌تواند باعث رشد و تعالی یک جامعه باشد و سینماگران در این مسیر وظیفه بسیار سنگین و البته خطیری بر دوش دارند و به همین جهت هم هست که کار این عزیزان بسیار ارزشمند و مهم تلقی می‌شود. بنده نیز با هنرهای نمایشی به خصوص سینما غریبه نیستم و با سختی‌های آن آشنایم و می‌دانم که همه بزرگان سینما قابل احترام هستند اما واقعاً جای تعجب است که چطور این فیلم با این همه اشکال تاریخی از سوی هیات داوران جشنواره فجر صاحب سیمرخ بهترین فیلم شده است.

در حالی که شنیده‌هایم حکایت از آن دارد که نه مخاطب عام و نه منتقدین سینما اقبالی به این فیلم نشان نداده‌اند، اهدای این جایزه به این فیلم پُر اشکال چه توجیه و منطقی دارد؟ تا آنجا که می‌دانم مبلغ بسیار زیادی هم برای ساخت این فیلم سینمایی هزینه شده است. مبلغی که قرار بوده صرف فیلمی شود که پیام آور ارزش‌های حادثه کربلا باشد اما در عمل چنین اتفاقی رخ نداده... در روزگاری که بهاییت و وهابیت میلیاردها تومان و دلار برای تخریب اعتقادات شیعه هزینه می‌کنند، چه تاسف بار است که در کشور شیعه ایران فیلمی ساخته شود که با حقیقت عاشورا و امام حسین (ع) فاصله زیادی دارد. البته انشالله آقای احمدرضا درویش قصد تحریف تاریخ و لطمه زدن به این واقعه تاریخی را نداشته و زحمت خود را کشیده است اما واقعیت این است که مشاهده چنین فیلمی با این اشکالات تاریخی از کارگردان خوش نامی چون احمدرضا درویش دردناک‌تر است.

وقتی نمی‌توانیم اثری در خور شان واقعه عاشورا بسازیم، بیاییم و برای امام حسین (ع) فیلم نسازیم! چه اصراری داریم تصورات مردمی که از کودکی با امام حسین (ع) خو گرفته‌اند را با تخیلات خود تخریب کنیم؟ اجازه دهیم مردم در خلوت خود، با مطالعه تاریخ و پای منبرها حادثه کربلا را برای خود تصویر کنند و معرفت خود را با مطالعه زندگینامه و کتب خاصی که در مورد ائمه (ع) به رشته تحریر در آمده بالا ببرند نه با فیلم‌های شما!..."

از سوی دیگر، کسانی نظیر "سعید ابوطالب" فیلمساز و نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی از فیلم «رستاخیز» دفاع کرده و گفته‌اند که این فیلم یک مسئله‌لغز است، تا به این روز، این فیلم، این سنما، این ادب، به انجام رسیده است. به عقیده ابوطالب، هرچند ممکن است به روایت این فیلم درباره واقعه عاشورا نقد داشت، اما این فیلم نیز جزو فیلم‌های خوش ساخت سینمای ایران است